

STORT BEHOV FOR FLERE INTERNATIONALE STUDERENDE

Den økonomiske vækst og udvikling i Danmark trues af en massiv mangel på arbejdskraft. En analyse fra Dansk Erhverv har for nyligt vist, at virksomheder i den private sektor er gået glip af mindst 31 mia. kr. i omsætning fra juni til august 2023 på grund af manglen på arbejdskraft.

Og det er en udvikling, der især kan mærkes i Sydvestjylland. Et konkret eksempel er Shoreline Wind, der udvikler software til vindmøller. Her ville man kunne fordoble antallet af medarbejdere i Esbjerg, hvis der lokalt var adgang til de nødvendige kompetencer. I stedet har man været nødsaget til at udvide forretningen i nabolandene.

En oplagt løsning er at styrke virksomhedernes adgang til udenlandsk arbejdskraft ved at øge antallet af internationale studerende. Regeringen har med kandidatreformen fra juni 2023 allerede taget det første skridt, men der eksisterer fortsat et stort uudnyttet potentiale særligt på de korte og mellemlange videregående uddannelser. Eksempelvis måtte Erhvervsakademi SydVest (EASV) i 2023 afvise næsten 200 ansøgere på tværs af fire engelsprogede IT-uddannelser i Esbjerg (datamatiker, softwareudvikling mfl.). Det står i skærende kontrast til den store mangel på IT-uddannede hos lokale virksomheder.

EASV og Education Esbjerg foreslår derfor følgende konkrete tiltag:

1. Loftet over engelsprogede uddannelser forhøjes for optaget i 2024. For EASV's vedkommende øges loftet med 130 pladser.
2. Der indføres fremadrettet et beskæftigelsesbetinget uddannelsesloft på de engelsprogede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser uden for de fire store studiebyer. Det indebærer konkret, at EASV, Education Esbjerg og virksomhederne i Sydvestjylland forpligter sig på, at mindst 60 pct. af dimittenderne er i beskæftigelse i Danmark efter 2 år, så beskæftigelsesgraden matcher den for danske studerende. Såfremt det ikke er tilfældet, sænkes loftet igen. Og tilsvarende skal loftet kunne forhøjes, hvis efterspørgslen efter arbejdskraft stiger yderligere.

Det beskæftigelsesbetingede uddannelsesloft minimerer den økonomiske risiko for staten ved at målrette det øgede optag mod uddannelser med dokumenteret høj beskæftigelse. Dermed imødekommer forslaget hensynet i den politiske aftale fra 2021 om reduktion af SU-udgifterne til udenlandske studerende, der er baggrunden for det nuværende lave antal studiepladser på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.

Flere analyser, herunder fra IDA, har vist, at udenlandske studerende er en stor gevinst for samfundsøkonomien, når de bliver og arbejder i Danmark. Og det gælder særligt for specialiseret arbejdskraft, fx inden for IT. I Esbjerg er det EASV's erfaring, at over halvdelen af de studerende på de engelsprogede IT-uddannelser søger beskæftigelse i Danmark efter endt uddannelse. Samtidig arbejder Education Esbjerg målrettet med at bringe studerende tættere på områdets virksomheder igennem det ambitiøse uddannelseskoncept E.1. Vi tror derfor på, at vi kan lykkes med at få flere internationale studerende i beskæftigelse til gavn for områdets virksomheder.

Udfordringerne med den manglende arbejdskraft er akut. Med henblik på at kunne øge optaget af internationale studerende allerede fra 2024, er det derfor nødvendigt at beslutte og implementere den foreslåede løsningsmodel senest medio december 2023.